

Vejledning & forslag til undervisning

Indhold:

1. Praktisk
2. Hvordan bruge lydhistorien i undervisningen?
3. Forslag til forløb
4. Konkret eksempel: Hvordan man anvender lydværktøjet i et forløb ?

Hvad skal man bruge?

- Smartphone, PC, Ipad eller lign.
- lukkede hovedtelefon(optimalt) eller earphone
- internetforbindelse
- papir og blyant

Det anbefales at have flere Minijack Multi Splitter, hvis en eller flere af deltagerne har problemer med deres mobiludgang. Iphone 7 og opefter har ikke minijack indgang men kræver en adapter. Det er en god ide at have en PC eller lignende klar til afspilning, som du kan udlevere, hvis der er noget, der driller.

Hvordan kommer man ind på sitet ?

- gå ind på **www**.
- log ind øverste i højre hjørne. Tryk på linket og lydfilen er klar til at blive afspillet.
- Tjek at alle er kommet på!

Hvordan afvikler man lydfilen?

- Sæt hovedtelefonerne eller earphone i smartphone!
- Start afviklingen af introen, sæt på pause når signalet lyder og afvent igangsætning!
- Tjek at alle er klar! Afspil!

Omsluttet af lyd

Lydfortællingens stærkeste aktiv er lyddimensionen og den deraf følgende sansepåvirkning. Derfor er det vigtigt at sikre en rimelig teknisk formidling. For at opnå den største sansepåvirkning skal deltagerne være omsluttet af lyden. Mens man i en situation film o.lign hvor synssansen dirigerer oplevelsen, kan kigge væk, så kommer lyden rundt om hele kroppen og giver en mere kropslig oplevelse.

Lyden skal være i en kvalitet, som sikrer, at deltagerne kan fornemme situationer og stemninger, ellers vil intensiteten falde markant. Derfor anbefales det, at benytte lukkede hovedtelefoner som sikrer lyd kvaliteten og skærmer lytteren fra omverden. Lytteren er nu lukket inde i sit eget rum. Det giver større koncentration og **indlevelse** i lyden og historien.

Hvordan bruger du Safesounds lydhistorie?

Som underviser skal du forholde dig til antallet af deltagere, det fysiske rum og forbruget af tid. Men du skal også forholde dig til, hvornår du i undervisningen har tænkt dig at benytte lydhistorien og den bevægelse, den skaber blandt deltagerne. Du kan bruge den til at starte et forløb op med for at sætte dagsordenen med det samme og involvere deltagerne, eller du kan vælge at afspille lydfilen på et tidspunkt, hvor du erfaringsmæssigt ved at deltagerne har nået et mætningspunkt. Lydhistorien vil her skabe et sanseligt pust, som gør dem friske på endnu en omgang!

Her anbefales forskellige typer af forløb, som forholder sig til elementerne: tid/ det fysiske rum/deltagerne/tema. Det handler om at give deltagerne tid og mulighed til selv at erobre sikkerhedsproblematikken og tage den steder hen, som de finder vedkommende. Som giver deltagerne mod og lyst på at tale sammen om sikkerhed! Og tale om det som kursuslederen byder ind med.

NB!

Før du starter! Det er vigtigt at understrege, at det er en dokumentarisk historie, og at de personer, der fortæller, har selv oplevet begivenheden! Det siges også i lydfilen, men det er vigtigt, at det er forstået!

Man skal **ikke** fortælle, hvad historien KONKRET handler om! Kun at dens tema er sikkerhed alment. Fortæl, at de ikke skal lede efter fem fejl men blot komme med på en rejse ind i deres eget landskab. De skal opleve "ulykkens natur", dvs. en almindelige hverdag på arbejdspladsen, der pludselig fra det ene øjeblik til det andet forandre sig til kaos! Ved at fortælle, at de skal høre om en ulykke, svækker du oplevelsen af hverdag. Derfor er titlen på lydhistorien ikke "Ulykken" eller "Døden og sporet", men er mere anonym og generel "Sporet".

Men fortæl dem, at historien er voldsom!

Man skal som underviser være klar på, at lydhistorien virker så stærkt, at deltagerne mister tidsfornemmelsen. Lytterne er fyldt op af følelser og eventuelt af stærke minder. Overgangen fra deltagerens lytning, til de dukker op til overfladen skal være nænsom. Denne tilstand må ikke afbrydes ved spørgsmål eller tiltag der "river" dem ud af det, de lige er i! Der skal en langsomhed til, at de langsomt kommer tilbage i rummet. En god ide er at give dem tid til at være i sig selv i et stykke tid. Derfor er en opgave, at de efter lytningen skal skrive tanker, ideer, følelser, erindringer ned på en blok.

Lydfortællingen fungerer som en igangsætter af en intens (følelsesmæssig, personlig og faglig) involvering af deltagerne. Dette engagement tager de følgende forslag til forløb udgangspunkt i. Fokus er på at understøtte den bevægelse, som deltagerne er sat i. Deltagerne skal selv tage sikkerheds-stafetten og samtidig åbne sig for at dele erfaringer og oplevelser med kollegerne.

Forløb 1. En halv time til rådighed

Hvis man vælger at benytte lydhistorien til at starte kurset med, så skal man være forberedt på, at deltagerne vil være 100% nærværende efter, at de har hørt lydhistorien.

Med omkring en halv time til rådighed og ved afvikling af kurset i et mindre lokale anbefales det, at man efter det individuelle arbejde, lytning + 3 min. til at skrive/tænke over historien, går direkte til den fælles samtale. Herunder skal kursuslederen starte ud med at spørge direkte ind til deltagerne konkrete reaktioner, eksempler på spørgsmål:

- *Kunne du/I se det der skete?*
- *Fik du nogle billeder af situationerne?*
- *Oplevede du at være direkte tilstede i situationerne?*
- *Hvilke situationer sidder stærkest hos dig/jer?*
- *Har du/I oplevet noget lignende? Eller situationer hvor du eller dine kollegaer kunne være kommet galt afsted?*
- *Hvad kom du til at tænke på da du hørte historien?*

Underviseren samler ganske kort op og trækker så engagementet ind i forløbets næste tema.

Forløb 2. Ved mere end en halv time til rådighed

Efter at have kørt **Forløb 1** igennem anbefales det at sætte deltagerne sammen tre og tre. De skal tale sammen i 10 min eller gerne mere om situationerne i lydfortællingen og/eller det, de finder vedkommende - uden krav om skriftlig eller mundtlig aflevering. Til denne del kan man med fordel udlevere spørgsmål, som grupperne tager afsæt i. Derefter samling og fælles dialog.

Forløb 3. ved en mere end time til rådighed

Efter at have gennemgået Forløb 1 organiseres deltagerne i grupper af tre (20-30 min.). Opgaven er nu, at deltagerne skal kommunikere indbyrdes og udveksle refleksioner og holdninger enten med udgangspunkt i historien, egne oplevelser, holdninger eller i det, som de finder vedkommende. Den tid, som grupperne holdes i gang, afhænger af intensiteten.

Plenum (30-60 min.) hvor deltagerne sidder, så alle kan se hinanden. Nu gennemtrævles detaljer i situationerne, temaer, dilemmaer og aspekter fra lydhistorien og holdninger m.m. brydes. Her kommer kursuslederen ind med de temaer og perspektiver, som "skal" gennemgås.

Til sidst en runde hvor alle (eller de fleste) kort svarer på, hvordan forløbet har været. Perspektivet er - snarere end en evaluering, at nye vedkommende temaer dukker op.

Konkret eksempel: Hvordan man anvender lydværktøjet i et forløb?

Forslag til introduktion og afvikling af en type forløb(i fire etaper)

1. Beskriv kort, hvad der kommer til at ske!

"Det I nu skal høre, er en dokumentar historie. Den handler om en ganske almindelig hverdagssituation ved arbejdet på sporene. Historien hedder "Sporet" og har en varighed på 13 minutter. Den er opvarmning til en samtale om sikkerhed i det hele taget. Bemærk, at de personer, som deltager i historien, selv har oplevet og været tæt på begivenheden.

"Jeg vil foreslå, hvis I er med på det, at I efter at have hørt historien ikke taler sammen, men at I i tre minutter skriver lidt ned om jeres oplevelse, tanker, ideer eller følelser efter, at I har hørt historien. Det skrevne er kun til jer selv".

"Når I er færdige, sættes I sammen tre og tre. Her kan I diskutere ting fra lydhistorien og/eller, hvad I synes er vedkommende. Efter et stykke tid samles vi så alle sammen.

Er I med på det?"

2. Instruktion + klargøring af afspilning

Man kan med fordel lukke øjnene!

3. Afspilning. (13min) + 10 sek. stilhed efter lydhistorien er slut.

4. Efterord efter 10 sek stilhed

Information: nævn antallet af nærvedpåkørsler sidste år, de sidste ti år eller andet som er vedkommende ift. historierne.

5. Individuelt arbejde

Skriv nu nogle tanker, ideer følelser eller andet ned til dig selv i de næste 5 min, som lyden forsætter(5 min).

6. Grupper af tre

Instruktøren går rundt og understøtter dialogen og fornemmer vigtige temaer til senere diskussion i plenum!

7. Plenum

Start med at spørge en enkelt om, hvilke situationer fra historien som gjorde størst indtryk, og hvad han kom til at tænke på. Det er vigtigt at starte med spørgsmål, deltagerne kan svare på!

Nu inviteres andre til at deltage og komme med indlæg f.eks. de grupper, som har haft centrale temaer oppe. Det er vigtigt, hvis de begynder at tale indbyrdes til hinanden, at du understøtter deres dialoger ved at trække dig selv lidt tilbage, derved inviterer du andre til at deltage, uden at de henvender sig til underviseren. Der er mange konstruktive perspektiver i at de SELV kører sikkerhedsbolden rundt i forsamlingen! De temaer mv., som kursuslederen mener, skal debatteres i fællesskabet, kan nu tages op og vinkles bl.a ift. Lydhistorien.

8. Afrunding

En afsluttende perspektivrig runde. Du spørger ind til den enkeltes oplevelser af forløbet, hvordan har det været at deltage i det her forløb? Hvad fik de ud af det? Det afføder nye vedkommende situationer, som rejser diskussioner, og alle får sagt noget til fællesskabet.